

**МОСКО И ТОСКО
АЛБАНСКА НАРОДНА
ПРИКАЗКА**

chitanka.info

Двама братя — Моско и Тоско — си избрали най-лекия занаят: станали крадци. Ходели нагоре-надолу по селата, надзъртали през плетищата, да видят къде лежи нещо не на мястото си, та да го отмъкнат. Имали сестра — мома за сватба — и търсели за нея мъж, който да им стане и съдружник. Един ден срещнали някакъв момък от съседното село, юнак на вид. Харесали го и му рекли:

— Искаш ли да те оженим за сестра си?

— Да видя първом момата, та тогава — отговорил момъкът.

Братята го завели дома. Той много харесал сестрата, че била лична и прилична. Съгласил се да я вземе. Направили сватбата. Ала после, като разбрал зетят по кой път са тръгнали шуреите му, отказал — не искал да краде. И отвел булката в своята си къща, макар тя да била по-сиромашка.

Моско и Тоско се примирили — не го насилвали, че техният занаят силом не се върши. Те продължили да крадат, пък младоженците си заживели на своя страна спокойно и разумно.

Един ден братята отишли на гости на младите. Посрещнала ги сестра им — мъжът ѝ бил отишъл на воденица. Седнали на чардака да си поприказват. По някое време Моско рекъл:

— Сестро мила, жаден съм!

Сестрата донесла стомната с водата. Надигнал я Моско и съзрял горе на гредата окачена голяма плешка да се суши. Подал той стомната на брата си:

— На, пийни и ти, да видиш колко е хубава!

Тоско вдигнал стомната, отпил и също забелязал окачената плешка. Моско го попитал:

— Видя ли, Тоско?

— Видях, Моско — бива я!

Двамата, като по даден знак, станали да си ходят — разбрали се само с едно намигване и половин дума.

Привечер стопанинът се върнал от воденицата. Попитал жена си какво ново-вехто има. Тя му казала, че братята ѝ били на гости.

— Поискаха ли ти нещо?

— Поискаха вода да пият.

— Ти даде ли им?

— Дадох им да пият от стомната.

— И двамата ли пиха?

— И двамата.

— Ами казаха ли си нещо?

— Моско попита Тоско: „Видя ли, Тоско?“. Тоско отвърна: „Видях, Моско, бива я!“ — сигурно за водата говореха, че беше прясна и студена.

— Хм — измърморил мъжът, усъмнил се. Разбрал не добрите замисли на шуреите си — не бил глупав. Отишъл, та скрил плешката в избата под една бъчва.

Сетне стопаните вечеряли и като всички честни люде си легнали.

Среднощ, ето ти, че двамата обирници се промъкнали тихичко на чардака, ала не намерили плешката. Тогава Моско долепил ухо до прозореца на стаята, където спели сестрата и зетят. Тоско пък почнал да мяучи в мрачината като котка. Дочула жената и попитала:

— Мъжо, добре ли си скътал плешката?

— Скрих я в избата под празната бъчва.

Чул Моско къде е плешката. Отишли в избата. Нарамил Тоско плешката и двамата братя побързали да се измъкнат.

Подир малко жената сръгала мъжа си:

— Я иди да видиш, да не би котката да е набарала месото, че тя има остър нос, отдалече подушва!

Отишъл мъжът в избата — няма я плешката. Сетил се веднага той каква двукрака котка мяукаше преди малко и хукнал подир крадците. Настигнал ги, защото Тоско не можел да бяга бърже с тежката плешка на рамо. В тъмнината зетят си престорил гласа като Московия и рекъл на Тоско:

— Ти май че се поизмори? Дай сега аз да понося.

Тоско, мислейки, че е брат му, дал плешката и тръгнал по-бърже напред. А зетят връцнал назад към дома. Подир малко Тоско настигнал Моско, потупал го по рамото и не напипал плешката.

— Къде е месото бе, Моско? — попитал той.

— Как къде е? Нали ти го носиш?

— Ами че нали ти преди малко ми поиска да го поносиш и аз ти го дадох? — почудил се Тоско.

— Нищо не съм ти искал, нищо не си ми давал! — викнал Моско сърдито.

— Ах, това ще да е бил нашият зет! Този хитрец и на дявола цървулите ще събуе. Ама аз ще го надхитря. Чакай ме тук!

И Тоско се затичал в мрака. По околни улици пристигнал пред дома на зет си много бърже. Крадецът причакал на портата стопанина, престорил си гласа като на жена му и поискал да вземе плешката, да я прибере. Мъжът се хванал на лъжата, защото Тоско бил голям майстор да наподобява всякакви гласове — подал месото, като смятал, че на жена си го дава, и отишъл да си легне. А Тоско запитал обратно. Намерил той Моско на уреченото място и двамата хайдуци излезли вън от селото да пекат и ядат месото.

Пък мъжът, като си влезнал в стаята, намерил жена си в постелята заспала. Разбрал веднага измамата. Върнал се по същия път да дири шуреите си. Тук, там — забелязал по едно време някъде в полето светлик. Запътил се тихичко натам и намерил крадците, че пекат от плешката на шиш. Присламчил се по-наблизо и напипал една загаснала главня, която братята били захвърлили настрана. Начернил си лицето с овъгленото дърво и заприличал на същински арапин. Като направил това, изправил се срещу огъня, изблецил си белките на очите, показал си белите зъби, заскачал и размахал ръце като прилеп. Тоско, както въртял шиша, забелязал среднощния гостенин и се смръзнал от страх — помислил го за върколак. Нали таласъмните и върколаците в такава невярна доба шетат? Побутнал Тоско брата си, който бил задремал край огъня. Двамата крадци се изплашили до смърт. Плюли си на петите и побегнали.

А зет им прибрал месото и го отнесъл дома. На заранта рекъл на жена си:

— Иди да повикаш шуреите на гости, на вечеря.

Отишла тя:

— Каним ви, братя, да дойдете на вечеря у дома.

Вечерта Моско и Тоско дошли — ни лук яли, ни лук мирисали. Домакинът им сложил по едно парче недопечено месо от плешката. Дърпали го те, дъвкали го — не върви.

— А бе, зетко — рекли, — защо ни даваш такова сурово месо да ядем?

— Ами че то е същото, което вие снощи пекохте на шиш на полето. Такова, каквото сте си го сготвили, такова ви го давам. Кой ви е крив, че не сте го допекли?

— А-а! Ти ли беше върколакът, който така ни изплаши?

— Аз бях. Ама нека това не ни пречи да седнем на честна трапеза, да ядем каквото стопанката ни донесе и да живеем в мир и сговор.

Навечеряли се всички сладко-сладко, поразговорили се мирно-тихо. От тоя ден нататък двамата братя се отрекли от своя грешен занаят, заживели с честен труд и всички съселяни започнали да ги зачитат — не си залоствали портите под носа им, както преди.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.